

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 12/2019

20.9.2019

UUDET HALLINNOLLISET MALLISÄÄNNÖT

Kirkkohallitus on laatinut seurakuntien ja seurakuntayhtymien käyttöön hallinnolliset mallisäännöt. Nyt käytössä olevista malleista vanhimmat ovat 1990-luvulta. Osaa malleista on uudistettu lainmuutosten yhteydessä.

Kirkolliskokouksen toukokuussa 2018 hyväksymä uusi kirkkolaki ja kirkkojärjestys tulevat voimaan sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen uudeksi kirkkolaiksi. Esitys on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä (HE 19/2019 vp) ja siihen voi tutustua evl.fi/plus -sivuilla kohdassa Päätöksenteko/Lainsäädäntö/Kirkkolainsäädännön kodifiointi (<https://evl.fi/plus/paatoksenteko/lainsaadanto/kirkkolainsaadannon-kodifiointi>).

Uuden kirkkolain ja kirkkojärjestyksen voimaantullessa nyt voimassa olevat kirkkolaki, kirkkojärjestys ja kirkon vaalijärjestys kumoutuvat. Voimaantuloajankohta on aikaisintaan 1.1.2020 ja sen tarkentuu loppuvuoden aikana. Voimaantulosta tiedotetaan erikseen.

Uuden lainsäädännön voimaantullessa kirkkolain ja –järjestyksen rakenne ja pykälänumerointi muuttuvat. Muutokset ovat pitkälti lainsäädäntötekniisiä, mutta pitävät sisällään myös sisällöllisiä muutoksia, kuten uudet säännökset sähköisestä kokouksesta ja sähköisestä päätöksentekomenettelystä. Uuden lainsäädännön keskeisistä sisällöllisistä muutoksista tullaan kertomaan myöhemmin annettavalla yleiskirjeellä. **Seurakuntien ja seurakuntayhtymien tulee ennen uuden lainsäädännön voimaantuloa päivittää hallinnolliset mallisääntönsä uuden lainsäädännön mukaisiksi. Päivittäminen on syytä aloittaa mahdollisimman pian, vaikka voimaantuloajankohta ei olekaan vielä varmistunut.**

Kirkkohallituksessa on mallisääntötyöryhmän ohjauksessa laadittu uuden lainsäädännön mukaiset hallinnolliset mallisäännöt, joita ovat:

- Kirkkovaltuuston työjärjestys
- Kirkkoneuvoston ohjesääntö
- Seurakuntaneuvoston ohjesääntö
- Yhteisen kirkkoneuvoston ohjesääntö
- Työalan johtokunnan johtosääntö
- Seurakunnan osa-alueen johtokunnan johtosääntö
- Seurakuntayhtymän perussääntö
- Arvioinnin johtokunnan johtosääntö
- Hautaustoimen ohjesääntö
- Hautainhoitorahaston säännöt

Malleista osa on jo hyväksytty kirkkohallituksen täysistunnossa. Jo hyväksytyt ja käännettyt mallit ovat tämän yleiskirjeen liitteenä ja ne linkitetään myös evl.fi/plus -sivuille kohtaan Päätöksenteko/Lainsäädäntö/Mallisäännöt (<https://evl.fi/plus/paatoksenteko/lainsaadanto/mallohjesaannot>). Loput mallit lisätään sivuille sitä mukaa, kun ne on hyväksytty ja käännökset valmistuneet.

Hallinnollisiin sääntöihin otetaan vain tarpeelliset määräykset eivätkä määräykset saa olla ristiriidassa uuden kirkkolain tai kirkkojärjestyksen kanssa. Malleissa päällekkäisyydet on karsittu ja lainkohdat päivitetty uusien säädösten mukaisiksi. Mallien rakennetta on selkeytetty ja yhdenmukaistettu. Toimielinten ohje- ja johtosääntömalleissa määrätään toimielimen kokoonpanosta ja tehtävistä, kokouksesta ja asioiden käsittelystä. Kirkkoneuvoston ohjesääntömallissa on määräyksiä myös viranhaltijoiden toimivallasta ja asian siirtämisestä. Kirkkovaltuuston työjärjestysmallissa on määräyksiä kirkkovaltuuston toiminnasta, kokouksista, asioiden käsittelystä, jäsenen aloite- ja kyselyoikeudesta sekä iltakoulusta. Uudessa kirkkolaisissa seurakunnan osa-alueen hallintoa koskevilla säännöksillä on korvattu entiset kappeliseurakuntia ja seurakuntapiirejä koskevat säännökset. Kappeliseurakuntien ja seurakuntapiirien säilyttäminen ja uusien perustaminen on kuitenkin edelleen mahdollista. Niihin sovelletaan uusien säädösten mukaisia seurakunnan osa-alueen hallintoa koskevia säännöksiä. Kaikkia eri nimisiä seurakunnan osa-alueen hallintoa hoitavia johtokuntia varten on yksi muokattava johtosääntömalli.

Kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston ohjesääntö tulee alistaa tuomiokapitulien vahvistettavaksi. Uusi lainsäädäntö ei tuo muutoksia alistusvelvollisuuteen näiden sääntöjen osalta. Hautaustoimen ohjesäännön osalta käytäntö sen sijaan muuttuu, sillä uuden lainsäädännön mukaan hautaustoimen ohjesääntöä ei tarvitse enää alistaa. Hautaustoimen ohjesäännön kohdalla on suositeltavaa toimia niin, että päivitetty hautaustoimen ohjesääntö hyväksytään kirkkovaltuustossa viipymättä uuden kirkkolain voimaantulon jälkeen, jolloin sitä ei tarvitse alistaa. Johtokuntien johtosääntöjä ei alisteta nykyisen eikä uuden lainsäädännön mukaan. Kun kappeliseurakunnan nykyisen toimielimen ohjesääntö päivitetään johtokunnan johtosäännöksi, ei myöskään sitä ole tarpeen enää alistaa tuomiokapitulien vahvistettavaksi.

Seurakuntayhtymä muodostetaan hyväksymällä sille perussääntö ja siirtyvästä omaisuudesta tehty luetelo. Päätökset on alistettava kirkkohallituksen ratkaistavaksi. Myöhemmin perussääntöä muutettaessa perussäännön muutos on alistettava kirkkohallituksen ratkaistavaksi kirkkolain 11 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisissa tilanteissa. Uudessa lainsäädännössä perussäännön alistamista koskevat säännökset eivät ole sisällöllisesti muuttuneet. Alistus on kuitenkin toimitettava kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä nykyisen vuoden määräajan sijaan.

Uudet ohje- ja johtosäännöt voivat tulla voimaan aikaisintaan samaan aikaan kuin uusi kirkkolaki. Siten jos uusia ohje- ja johtosääntöjä hyväksyttäessä ei vielä ole tiedossa uuden kirkkolain voimaantuloajan kohta, on voimaantulosäännös syytä kirjoittaa seuraavasti: ” Tämä ohjesääntö/johtosääntö tulee voimaan samaan aikaan kuin kirkolliskokouksen 16 päivänä toukokuuta 2018 hyväksymä kirkkolaki.”

Mallien sisällössä on pyritty ottamaan huomioon seurakuntien ja seurakuntayhtymien erilaiset tarpeet ja käytännöt. Tätä varten malleihin on otettu muokattavia, vaihtoehtoisia ja vapaaehtoisia kohtia, joiden tarkoitusta on selvennetty perusteluissa. Seurakuntien ja seurakuntayhtymien tulee malleja käyttäessään ottaa huomioon päätösvallan jakautuminen, toimintaympäristön ominaispiirteet ja tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat.

Lisätiedot

lakimies Outi Perkiömäki (p. 040 688 1598), lakimies Birgitta Hämäläinen (p. 040 688 1527) ja kirkko-
neuvos Pirjo Pihlaja (p. 050 553 6203), sähköpostiosoitteet etunimi.sukunimi@evl.fi.

KIRKKOHALLITUS

Pekka Huokuna

Pirjo Pihlaja

ISSN 1797-0326